

ข้อบัญญัติ

เรื่อง

การติดตั้งบ่อดักไขมันบำบัดน้ำเสีย

ในอาคาร พ.ศ. 2550

องค์การบริหารส่วนตำบลหนองหอย
อำเภอพระทองคำ จังหวัดนครราชสีมา

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลหนองหอย
เรื่อง การติดตั้งบ่อน้ำดื่มไขมันบำบัดน้ำเสียในอาคาร พ.ศ. 2550

*****

หลักการ

ให้มีข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลหนองหอย ว่าด้วยการติดตั้งบ่อน้ำดื่มไขมันบำบัดน้ำเสียในอาคาร ต้องได้รับอนุญาตจากองค์การบริหารส่วนตำบล กำหนดโทษของการละเว้นและฝ่าฝืน

เหตุผล

อาศัยอำนาจตามในมาตรา 67 (2) และมาตรา 71 แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 และมาตรา 18 มาตรา 20 (3) และมาตรา 44 แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 อันมีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการกำจัดการจัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา 29 ประกอบกับมาตรา 31 มาตรา 35 มาตรา 48 และมาตรา 56 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัย อำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายองค์การบริหารส่วนตำบล จึงจำเป็นต้องออกข้อบัญญัตินี้

องค์การบริหารส่วนตำบลหนองหอย

ข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลหนองหอย
เรื่อง การติดตั้งบ่อดักไขมันบำบัดน้ำเสียในอาคาร พ.ศ. 2550

อาศัยอำนาจตามในมาตรา 67 (2) และมาตรา 71 แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 และมาตรา 18 มาตรา 20 (3) และมาตรา 44 แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 อันมีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา 29 ประกอบกับมาตรา 31 มาตรา 35 มาตรา 48 และมาตรา 56 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัย อำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายองค์การบริหารส่วนตำบล จึงออกข้อบัญญัติไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 ข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลหนองหอย เรื่อง การติดตั้งบ่อดักไขมันบำบัดน้ำเสียในอาคาร พ.ศ. 2550

ข้อ 2 ข้อบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดเจ็ดวันนับแต่วันที่ได้ประกาศโดยเปิดเผย ข้อบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศโดยเปิดเผย ณ ที่ทำการองค์การบริหารส่วนตำบลหนองหอย เป็นต้นไป

ข้อ 3 ข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลหรือข้อบังคับ กฎ ระเบียบ และคำสั่งอื่นใดขององค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งขัดหรือแย้งกับข้อบัญญัตินี้ ให้ใช้ข้อบัญญัตินี้แทน

ข้อ 4 ในข้อบัญญัตินี้

“อาคาร” หมายความว่า ตึก บ้าน เรือน ร้านค้า ร้านอาหาร สำนักงานหรือสิ่งปลูกสร้างอย่างอื่น ซึ่งบุคคลอาจเข้าอยู่อาศัยหรือใช้สอยได้

“บ่อดักไขมัน” หมายความว่า สิ่งที่ใช้แยกจับพวกน้ำมันและไขมันออกจากน้ำซึ่งผ่านการใช้แล้ว

“การระบายน้ำ” หมายความว่า การผันน้ำ การปล่อยน้ำ การเทน้ำ การสูบน้ำ หรือการกระทำอื่นใด ที่เป็นการถ่ายเทน้ำ

“แหล่งระบายน้ำ” หมายความว่า ทางหรือท่อระบายน้ำ ลำกระโดง คู คลอง แม่น้ำ ทะเล และแหล่งสาธารณะ แหล่งน้ำธรรมชาติ และแหล่งน้ำที่เป็นของเอกชน ซึ่งมีทางเชื่อมต่อหรือสามารถไหลไปสู่แหล่งน้ำสาธารณะหรือแหล่งน้ำธรรมชาติได้

“เจ้าพนักงานท้องถิ่น” หมายความว่า นายกององค์การบริหารส่วนตำบล

“พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายความว่า ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลและพนักงานองค์การบริหารส่วนตำบลอื่นที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นแต่งตั้ง

ข้อ 5 ข้อบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับแก่อาคารที่มีการระบายน้ำทิ้งลงหรือไหลไปสู่แหล่งระบายน้ำ และยังไม่มิกฎหมายใดกำหนดมาตรการเกี่ยวกับการกำจัดน้ำมันและไขมันสำหรับอาคารประเภทนั้น

ข้อ 6 ให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารตามข้อ 5 ติดตั้งบ่อดักไขมันตามมาตรฐานที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นประกาศกำหนด

ให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารที่มีการปลูกสร้างใหม่ดำเนินการติดตั้งบ่อดักไขมันสำหรับอาคารนั้นให้แล้วเสร็จก่อนเข้าอยู่อาศัยหรือใช้สอย และหากอาคารใดอยู่ระหว่างการปลูกสร้างใหม่ในวันที่ ข้อบัญญัตินี้ มีผลใช้บังคับก็ให้ดำเนินการติดตั้งบ่อดักไขมันเช่นเดียวกัน

ข้อ 7 ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นและพนักงานเจ้าหน้าที่ มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

- (1) เข้าตรวจอาคารและบริเวณที่ตั้งอาคารในระหว่างพระอาทิตย์ขึ้นและตก
- (2) สั่งให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารที่มีการระบายน้ำทิ้งลงหรือไหลไปสู่แหล่งระบายน้ำดำเนินการติดตั้งบ่อดักไขมันให้แล้วเสร็จภายในเก้าสิบวัน

ข้อ 8 ให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองตามข้อ 6 ทำการดูแลรักษา เก็บขนน้ำหรือไขมันในบ่อดักไขมัน ไปกำจัดและซ่อมแซมบำรุงรักษาบ่อดักไขมันให้อยู่ในสภาพที่ใช้การได้ตามปกติ

ข้อ 9 ผู้ใดขัดขวางการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานท้องถิ่นหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติการตามข้อ 7 (1) ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท

ข้อ 10 ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของเจ้าพนักงานท้องถิ่นหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ตามข้อ 7 (2) ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าร้อยบาท และเจ้าพนักงานท้องถิ่นอาจกำหนดให้เสียค่าปรับอีกไม่เกินวันละสองร้อยบาทนับแต่วันถัดจากวันครบกำหนดระยะเวลาที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นหรือพนักงานเจ้าหน้าที่กำหนดให้ดำเนินการติดตั้งบ่อดักไขมันนั้นเป็นต้นไป จนกว่าจะได้ปฏิบัติตามให้ถูกต้อง

ข้อ 11 ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นประกาศและประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทราบถึงการปฏิบัติตามข้อบัญญัตินี้

ข้อ 12 ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจในการพิจารณาเวนการปฏิบัติตามข้อบัญญัติ ตามความจำเป็นและความเหมาะสมของอาคารและพื้นที่บางแห่ง อาทิเช่น พื้นที่บนภูเขา พื้นที่เกษตรกรรม พื้นที่ในชนบท เป็นต้น

ข้อ 13 ให้นายกองค้การบริหารส่วนตำบลรักษาการตามข้อบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกประกาศหรือคำสั่งเพื่อปฏิบัติการเป็นไปตามข้อบัญญัตินี้

ประกาศ ณ วันที่ 28 เดือน กันยายน พ.ศ. 2550

(นายสมจิตร กลิ่งกลางคอน)

นายกองค์การบริหารส่วนตำบลหนองหอย

เห็นชอบ

(นายฉัตรชัย อุ่นเจริญ)

ปลัดอำเภอ (เจ้าพนักงานปกครอง 8) รักษาการในตำแหน่ง

นายอำเภอพระทองคำ

แนวทางปฏิบัติของอาคารปลูกสร้างใหม่

- 1) เมื่อข้อบัญญัตินี้มีผลบังคับใช้ให้ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทราบถึงการปฏิบัติตามข้อบัญญัติท้องถิ่น
- 2) พิจารณาออกประกาศกำหนดคุณลักษณะบ่อคักไขมันเพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามข้อบัญญัติฉบับนี้
- 3) จัดหาแบบบ่อคักไขมันตามคุณลักษณะที่กำหนดและวิธีการติดตั้งบ่อคักไขมันไว้บริการประชาชน หรือพิจารณาจากแบบบ่อคักไขมันและวิธีการติดตั้งบ่อคักไขมัน (ตามเอกสารแนบท้าย)
- 4) กำหนดให้ผู้นั้นเรื่องขออนุญาตปลูกสร้างอาคาร จะต้องมียารบ่อคักไขมันในแบบแปลนขออนุญาตก่อสร้างอาคาร
- 5) กำหนดให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารเป็นผู้รับผิดชอบในการติดตั้งบ่อคักไขมัน รวมถึงการดูแล รักษา เก็บขนน้ำมันและไขมันออกจากบ่อไปกำจัด ตลอดจนเปลี่ยนบ่อคักไขมันใหม่ ในกรณีที่บ่อคักไขมันเดิม ไม่อยู่ในสภาพที่ใช้งานได้
- 6) ออกคำสั่งแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ เพื่อดำเนินการสำรวจตรวจสอบอาคาร เพื่อสั่งการให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองติดตั้งบ่อคักไขมันตามข้อบัญญัติ
- 7) กรณีเจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารมีเหตุจำเป็นอันจำเป็นอันสมควรที่ไม่สามารถติดตั้งบ่อคักไขมันได้ให้องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นเข้าช่วยเหลือในการติดตั้งบ่อคักไขมันจนสำเร็จ
- 8) เจ้าพนักงานท้องถิ่นอาจยกเว้นการปฏิบัติตามข้อบัญญัตินี้ เช่น อาคารบางหลังที่ปลูกสร้างบนพื้นที่ภูเขาหรือในพื้นที่ชนบทหรือในพื้นที่เกษตรกรรม เป็นต้น

แนวทางปฏิบัติของอาคารสิ่งปลูกสร้างอยู่เดิม

1. กรณีเจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารเป็นผู้ติดตั้งบ่อดักไขมันเอง

1.1 จัดประชุมประชาคม เพื่อสร้างความตระหนักและความรู้ความเข้าใจถึงปัญหาน้ำเสียที่เกิดจากอาคาร บ้านเรือน และสิ่งปลูกสร้างอื่น เมื่อมีการระบายน้ำเสียจากหลายแห่งมารวมกันในแหล่งน้ำสาธารณะหรือแหล่งน้ำธรรมชาติ อาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อคุณภาพน้ำและสิ่งแวดล้อมโดยรวม หากไม่มีการบำบัดน้ำเสีย ณ แหล่งกำเนิด จึงสมควรที่ประชาชนทุกคนจะต้องร่วมมือกันติดตั้งบ่อดักไขมันในอาคาร บ้านเรือน เพื่อดักจับไขมันและน้ำมันทุกประเภท ก่อนระบายลงสู่แหล่งระบายน้ำหรือแหล่งน้ำสาธารณะหรือแหล่งน้ำธรรมชาติ เพราะไขมันและน้ำมันเป็นต้นเหตุของสารอินทรีย์ที่ก่อให้เกิดน้ำเสีย

1.2 สร้างจุดใจในการติดตั้งบ่อดักไขมัน โดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพิจารณาลดค่าน้ำประปา ลดค่าภาษีโรงเรือน จัดทำประกาศนียบัตรครัวเรือนดีเด่นให้กับผู้ติดตั้งบ่อดักไขมัน เป็นต้น

1.3 สำรวจข้อมูลและขึ้นทะเบียนบัญชีรายชื่อเจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารบ้านเรือนที่มีความประสงค์จะติดตั้งบ่อดักไขมัน

1.4 จัดตั้งกองทุนบ่อดักไขมัน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อช่วยเหลือเจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารบ้านเรือนที่มีความประสงค์จะติดตั้งบ่อดักไขมัน แต่ขาดความพร้อมในด้านต่างๆ อาทิ มีสภาพยากจน ไม่มีเงิน ขาดแคลนวัสดุอุปกรณ์ ขาดแคลนเครื่องมือ ฯลฯ ได้ติดตั้งบ่อดักไขมัน ประกอบกันเป็นค่าบริการ จัดการโครงการ ฯ ถ้วนการจัดหาเงินกองทุนและวัสดุอุปกรณ์เครื่องมือ อาจดำเนินการด้วยวิธีการ ระบุ ทอดผ้าป่าบ่อดักไขมัน เป็นต้น

1.5 แต่งตั้งคณะกรรมการบ่อดักไขมัน เพื่อบริหารจัดการโครงการ ฯ โดยพิจารณาจากกลุ่มบุคคลที่มีศักยภาพ มีความเสียสละ มีความรู้ความสามารถเป็นที่ยอมรับของประชาชนทั่วไป อาทิเช่น ผู้นำหมู่บ้าน ผู้นำชุมชน ผู้ทรงคุณวุฒิ กลุ่มอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม อาสาสมัครสาธารณสุข อาสาสมัครต่างๆ ช่างฝีมือก่อสร้าง เป็นต้น เพื่อให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาน้ำเสีย ณ แหล่งกำเนิด ด้วยการติดตั้งบ่อดักไขมันในท้องถิ่นตนซึ่งคณะกรรมการฯ อาจประกอบด้วยฝ่ายต่างๆ ดังนี้ ฝ่ายอำนวยความสะดวก ฝ่ายประชาสัมพันธ์ ฝ่ายฝึกอบรม ฝ่ายการเงิน ฝ่ายจัดหาวัสดุอุปกรณ์และเครื่องมือ ฝ่ายผลิตและติดตั้ง ฝ่ายติดตามผล และฝ่ายเลขานุการ ทั้งนี้ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จะต้องให้การสนับสนุนช่วยเหลือและร่วมดำเนินการกับคณะกรรมการ ดังกล่าว

2. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นผู้ดำเนินการติดตั้งบ่อดักไขมัน

2.1 กำหนดเป้าหมายในการติดตั้งบ่อดักไขมันให้กับอาคารและสถานที่ดังต่อไปนี้
ภายในปี 2550

- โรงเรียนในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกโรงเรียน
- ร้านอาหารขนาดพื้นที่เกินกว่า 2,500 ตารางเมตร จำนวน 30 %
- หอพักที่มีห้องพักตั้งแต่ 50 ห้องขึ้นไป จำนวน 10 %

2.2 กำหนดหลักเกณฑ์ในการสนับสนุนการติดตั้งบ่อดักไขมันจากแนวทางเลือก ดังนี้

- เจ้าของอาคารบ้านเรือนหรือผลิตภัณฑ์บ่อดักไขมันสำเร็จรูป ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นติดตั้งให้โดยไม่คิดค่าบริการติดตั้ง
- เจ้าของอาคารบ้านเรือนออกค่าวัสดุอุปกรณ์บ่อดักไขมัน โดยให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นก่อสร้างติดตั้งบ่อดักไขมัน โดยไม่คิดค่าบริการติดตั้ง
- เจ้าของอาคารบ้านเรือนออกค่าวัสดุอุปกรณ์บ่อดักไขมันครั้งหนึ่งและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสมทบค่าวัสดุอุปกรณ์บ่อดักไขมันให้อีกครั้งหนึ่ง พร้อมก่อสร้างติดตั้งบ่อดักไขมัน
- องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการก่อสร้างติดตั้งบ่อดักไขมันให้กับอาคารบ้านเรือน แล้วให้เจ้าของอาคารบ้านเรือนผ่อนชำระเงินค่าบ่อดักไขมัน เป็นงวด ๆ จนครบ
- องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการติดตั้งบ่อดักไขมัน โดยไม่เก็บค่าใช้จ่ายใด ๆ ทั้งสิ้น

2.3 จัดตั้งศูนย์การผลิตและติดตั้งบ่อดักไขมัน โดยกำหนดรูปแบบบ่อดักไขมันตามความเหมาะสมของอาคารบ้านเรือนและสิ่งปลูกสร้างแต่ละประเภท

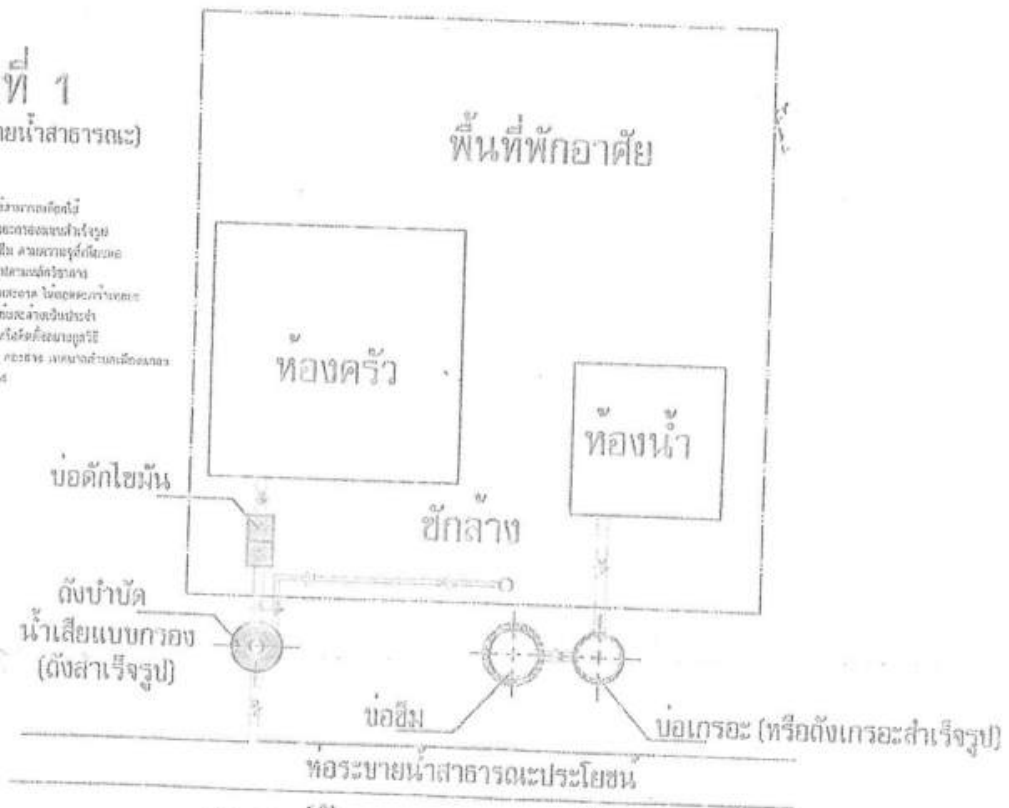
2.4 ตั้งงบประมาณรายจ่ายไว้ในหมวดครุภัณฑ์ที่ดินและสิ่งก่อสร้างหรือ โอนงบประมาณรายจ่ายประจำปีรายการที่ยังไม่มีความจำเป็นต้องใช้จ่ายหรือเหลือจ่าย เพื่อดำเนินโครงการหนึ่งอาคารบ้านเรือนหนึ่งบ่อดักไขมันหรืออาจใช้จ่ายจากเงินสะสม เพื่อสนับสนุนการบริการชุมชนและสังคม หรือกิจกรรมที่จัดทำเพื่อบำบัดความเดือดร้อนของประชาชนตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วย การรับเงิน การเบิกจ่ายเอง การฝากเงิน การเก็บรักษา และการตรวจเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2548

แบบที่ 1

(กรณีมีท่อระบายน้ำสาธารณะ)

รายละเอียดของแบบ

เป็นการติดตั้งบ่อน้ำทิ้งในบริเวณที่ติดตั้งมี
 ขนของค้ำฟ้าซึ่งไหลลงโดยท่อระบายน้ำใน
 อาคารเมื่อถึงจุดทิ้งขยะ-เศษใน ความเร็วสูงไม่เกิด
 มีภาวะเสียงรบกวนและกลิ่นไม่พึงประสงค์
 และติดตั้งโดยมี ทรายสำหรับกรอง น้ำที่ตกจากท่อ
 ค้ำฟ้าทิ้งลงสู่ท่อระบายน้ำสาธารณะ
 วัสดุที่ใช้ได้มีอยู่ในรายการบัญชี หรือมีชื่อตามบัญชี
 งบประมาณไว้ที่หน้าแบบรายการ วัสดุต่าง ๆ ระบุตามแบบก่อสร้าง
 โทร. 038-073222 ต่อ 214

ผังติดตั้งระบบบำบัดน้ำเสียในบ้าน

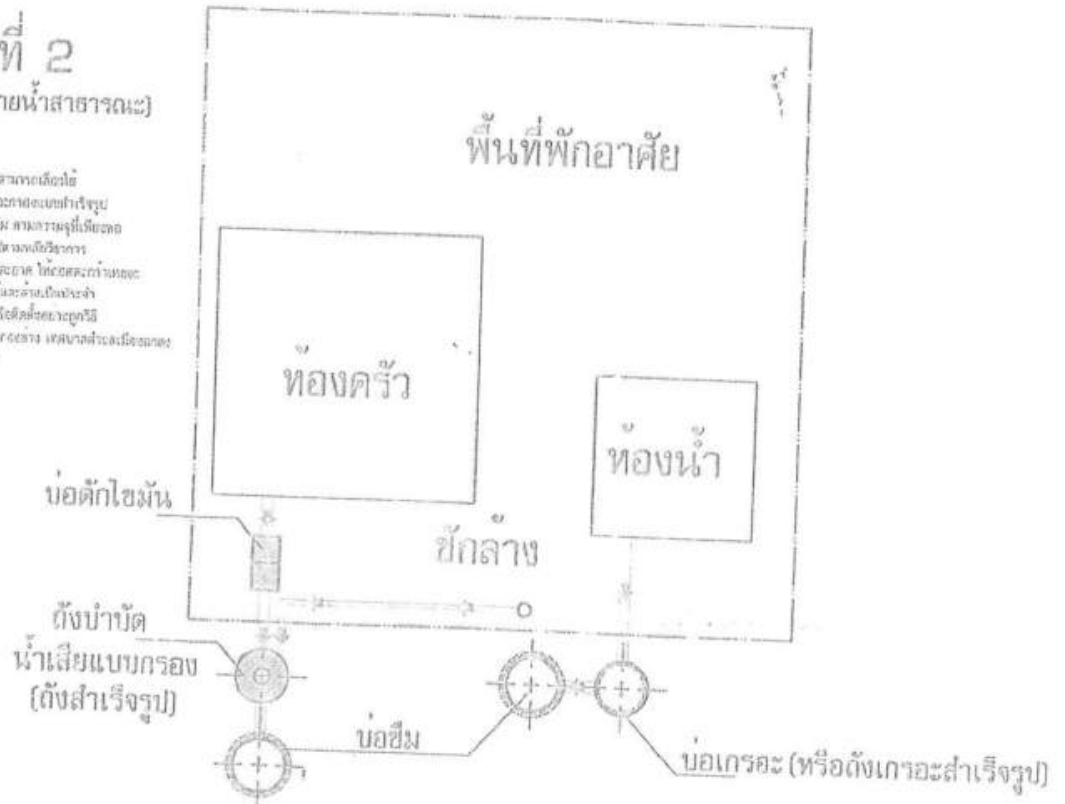
๕๖

แบบที่ 2 (กรณีไม่มีท่อระบายน้ำสาธารณะ)

รายการประกอบแบบ

การติดตั้งบ้ำบัตน้ำเสียในอาคารต้องยึด
 ระบบบ้ำบัตน้ำเสียหรือท่อระบายน้ำภายในอาคาร
 แยกออกจากท่อระบายน้ำสาธารณะอย่างชัดเจน
 ด้วยวาล์วตัดหรือวาล์วประตูน้ำชนิดมีรูปร่าง
 ออกรูปตัว Z หรือรูปตัว S โดยท่อระบายน้ำภายใน
 อาคารต้องติดตั้งท่อระบายน้ำภายในอาคาร
 ชนิดที่มีรูปร่างตัว Z หรือรูปตัว S และต้อง
 สามารถระบายน้ำกลับจากสาธารณะ
 โทร. 0239-675222 ต่อ 214

ผังติดตั้งระบบบ้ำบัตน้ำเสียในบ้าน

